РЕШЕНИЕ (ЕС) 2016/1991 НА КОМИСИЯТА

от 4 юли 2016 година

относно мерки SA.41614 — 2015/C (ex SA.33584 — 2013/C (ex 2011/NN), приведени в действие от Нидерландия в полза на професионален футболен клуб FC Den Bosch в 's-Hertogenbosch

(нотифицирано под номер C(2016) 4089)

(само текстът на нидерландски език е автентичен)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 108, параграф 2, първа алинея от него,

като взе предвид Споразумението за Европейското икономическо пространство, и по-специално член 62, параграф 1, буква а) от него,

като покани заинтересованите страни да представят мненията си в съответствие с член 108, параграф 2 от Договора ([1]),

като има предвид, че:

1. ПРОЦЕДУРА

(1) През 2011 г. Комисията получи информация от гражданин и от съобщения в пресата, че Нидерландия е привела в действие мярка за помощ в полза на професионалния футболен клуб FC Den Bosch в 's-Hertogenbosch. През 2010 и през 2011 г. Комисията също така бе информирана от граждани във връзка с мерки в полза на други професионални футболни клубове в Нидерландия, а именно Willem II в Tilburg, MVV в Maastricht, PSV в Eindhoven и NEC в Nijmegen. По искане на Комисията, с писмо от 1 септември 2011 г. Нидерландия представи информация относно мерките във връзка с FC Den Bosch.

(2) С писмо от 6 март 2013 г. Комисията уведоми Нидерландия за решението си да открие процедурата, предвидена в член 108, параграф 2 от Договора, във връзка с мерките в полза на Willem II, NEC, MVV, PSV и FC Den Bosch.

(3) Решението на Комисията да открие процедурата (наричано по-нататък „решението за откриване на процедурата“) беше публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* ([2]). Комисията покани заинтересованите страни да представят мненията си относно въпросните мерки.

(4) Нидерландия представи становища в рамките на процедурата, засягаща мерките в полза на FC Den Bosch, с писма от 31 май 2013 г. и 7 ноември 2013 г., както и на среща, проведена на 13 октомври 2014 г. Комисията не получи становища на заинтересовани страни във връзка с мерките в полза на FC Den Bosch.

(5) Вследствие на решението за откриване на процедурата и със съгласието на Нидерландия разследванията за различните клубове бяха проведени поотделно. Разследването във връзка с FC Den Bosch беше регистрирано под номер SA.41614.

2. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ

2.1. Получател, цел и бюджет

(6) Националната футболна федерация Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond (наричана по-нататък „KNVB“) е ресорната организация в областта на професионалните и любителските футболни състезания. Професионалният футбол в Нидерландия е организиран в двудивизионна система. През сезон 2014/2015 тя е включвала 38 клуба, 18 от които са се състезавали в първа дивизия (*eredivisie*) и 20 във втора дивизия (*eerstedivisie*).

([1]) Решение на Комисията по дело SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) — Помощ за някои професионални нидерландски футболни клубове в периода 2008—2011 г. — Покана за представяне на мнения съгласно член 108, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ C 116, 23.4.2013 г., стр. 19).

([2]) Вж. бележка под линия 1.

(7) FC Den Bosch се състезава във втора дивизия от сезон 2004/2005 насам, когато за последно се е състезавал в първа дивизия. Клубът никога не е участвал в европейски турнир. Съгласно информацията, представена от Нидерландия, FC Den Bosch представлява малко предприятие; през сезон 2011/2012 клубът е разполагал с 31 служители. И през двете години неговият общ оборот и счетоводният му баланс са били около 3 милиона евро. Поради това той представлява малко предприятие ([3]). Стадионът, който използва FC Den Bosch, се притежава от община 's-Hertogenbosch (наричана по-нататък „общината"), която получава наем за използването му от клуба.

(8) През 2010 г. общината е узнала, че FC Den Bosch е изправен пред сериозни финансови затруднения, които поставят под въпрос запазването на лицензa му за участие в професионалния футбол и дори самото му съществуване. На 30 юни 2010 г. FC Den Bosch е бил с отрицателен собствен капитал в размер на 4,6 милиона евро; година по-късно отрицателният капитал е възлизал на 5,4 милиона евро. Както се посочва от независимо счетоводно дружество, клубът също така е отчитал нарастващи разходи (0,168 милиона евро през юни 2009 г., 0,612 милиона евро през юни 2010 г. и 0,744 милиона евро през юни 2011 г.), намаляващ оборот (от 3,736 милиона евро през 2009 г. на 2,771 милиона евро през 2011 г.) и все по-голям дълг. Един от кредиторите на клуба е била общината, която е имала подчинено вземане в размер на 1,65 милиона евро.

(9) През есента на 2010 г. привърженици, предприятия и спонсори са подели инициатива, която да предотврати FC Den Bosch да бъде обявявен в несъстоятелност. Тази инициативата е довела до изготвянето на план за преструктуриране с цел подобряване на финансовото състояние на FC Den Bosch и за превръщането му в жизнеспособен професионален футболен клуб с нова правна структура, който ще бъде притежаван от неговите привърженици. През юни 2011 г. общината и другите кредитори на клуба са постигнали съгласие за съвместна инициатива да разменят своите заеми срещу акции в клуба. Като част от преструктурирането FC Den Bosch, който е бил с правен статут на сдружение (*Vereniging*), на 30 юни 2011 г. е бил преобразуван в дружество с ограничена отговорност (naamloze vennootschap) FC Den Bosch N.V.

(10) Било е договорено вземането на общината да бъде преобразувано в акционерно участие от 60 % от акциите на новото дружество с ограничена отговорност FC Den Bosch N.V. Останалите 40 % от акциите на клуба са щели да бъдат придобити от другите големи кредитори на клуба чрез размяна на дълг срещу капитал, но с по-нисък коефициент на дълг срещу акции в сравнение с общината. По-малките кредитори са опростили част от своите вземания. След постигане на това споразумение между кредиторите общината е прехвърлила своето вземане във връзка с капитала, произтичащо от заема ѝ в размер на 1,65 милиона евро, на фондацията *Stichting Met Heel Mijn Hart* за 1 EUR. Фондацията е създадена от клубове на привърженици и отделни привърженици на FC Den Bosch и не извършва търговска дейност.

(11) Освен това общината се съгласила да заплати сума в размер на 1,4 милиона евро на FC Den Bosch, за да освободи клубът тренировъчните съоръжения ([4]), които са разположени на терен, притежаван от общината.

2.2. **Основания за откриване на процедурата**

(12) В решението за откриване на процедурата Комисията достигна до предварителното заключение по отношение на мерките в полза на FC Den Bosch, че общината е предоставила избирателно предимство на FC Den Bosch, като е използвала държавни ресурси, и следователно е предоставила помощ на футболния клуб.

(13) Що се отнася до решението вземането в размер на 1,65 милиона евро да се продаде за 1 EUR на организирани привърженици, Комисията заключи, че Нидерландия не би могла да се аргументира, че общината е действала по начин, по който би действал частен кредитор в сходна позиция. Комисията отбеляза, че другите големи кредитори са преобразували своите вземания в акционерно участие в новата правна структура, докато общината е продала своите вземания, без да получи нищо в замяна. Що се отнася до придобиването на тренировъчния и младежкия блок за 1,4 милиона евро, Комисията отбеляза, че тази цена е била изчислена от външен експерт като стойност за замяна на блока. Тя изрази съмнение, че стойността за замяна на сградата би се равнявала на нейната пазарна цена.

(14) Комисията също така зае позицията, че мерките за помощ за професионални футболни клубове има вероятност да нарушат конкуренцията и да засегнат търговията между държавите членки по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

([3]) В член 2, параграф 2 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36) (малко предприятие се определя като предприятие, което наема под 50 души персонал и чийто годишен оборот не надвишава 10 милиона евро).

([4]) Разположен в Jan Sluyterstraat в 's-Hertogenbosch.

(15) Що се отнася до съвместимостта на евентуална помощ за FC Den Bosch, Комисията отбеляза в решението за откриване на процедурата, че футболният клуб е изпитвал финансови затруднения към момента на предоставянето на помощта. С цел да оцени съвместимостта на помощта с Насоките за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение ([5]) (наричани по-нататък „Насоките“) Комисията поиска информация относно спазването на всички изисквания, определени в Насоките.

(16) По-специално Комисията не бе в състояние да провери дали са били спазени условията в точки 34—37 от Насоките относно естеството и изпълнението на план за преструктуриране. Освен това е трябвало да се докаже, че помощта е била ограничена до необходимия минимум, че получателят е участвал с достатъчен собствен принос в преструктурирането си и че е бил спазен принципът за еднократна помощ.

3. **МНЕНИЯ НА НИДЕРЛАНДИЯ**

3.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора**

(17) Нидерландия изразява несъгласие с предварителното заключение на Комисията, че мерките в полза на FC Den Bosch представляват държавна помощ. Нидерландия счита, че общината, която има подчинено вземане от дружество, изправено пред несъстоятелност, е действала в съответствие с принципа на кредитора в условията на пазарна икономика, като е отписала вземанията си през 2011 г.

(18) Според Нидерландия при евентуално обявяване на FC Den Bosch в несъстоятелност общината вероятно така или иначе е нямало да получи нищо от своето подчинено вземане. В писмото си от 7 ноември 2013 г. Нидерландия също така се позова на решението на Комисията относно белгийското дружество Sonaca ([6]), в което Комисията заключи, че размяната на публичен заем срещу капитал не представлява държавна помощ. Ако FC Den Bosch не бе успял да подобри своето финансово състояние през юни 2011 г., той щеше да загуби своя лиценз за участие в професионалния футбол съгласно правилата на KNVB. Що се отнася до придобиването на тренировъчните съоръжения, Нидерландия заявява, че това придобиване е било извършено на цената, определена чрез външна експертна оценка, която е обхванала и разходите за замяна за FC Den Bosch. Нидерландия твърди, че е действала в съответствие със Съобщението на Комисията относно продажбите на земя ([7]) (наричано по-нататък „Съобщението относно продажбите на земя“).

(19) Като алтернатива Нидерландия твърди, че дори ако би могло да се приеме, че мерките предоставят избирателно предимство на FC Den Bosch, те не биха нарушили конкуренцията и не биха засегнали търговията между държавите членки. Нидерландия изтъква слабата позиция на FC Den Bosch в националния професионален футбол, което прави участието му в състезания на европейско равнище много малко вероятно. Нидерландия също така счита, че Комисията не е успяла да докаже, че помощта за FC Den Bosch би нарушила конкуренцията или би засегнала търговията на който и да е от пазарите, посочени в решението за откриване на процедурата.

(20) Като допълнителен аргумент Нидерландия заявява, че дори ако мерките бъдат счетени за държавна помощ, те биха били съвместими с Насоките и съответно с вътрешния пазар.

(21) FC Den Bosch е изпитвал финансови затруднения през 2010 г. През 2011 г. той е бил с отрицателен собствен капитал с дългове в размер на 5,97 милиона евро и дългове в размер на 7 милиона евро, като оборотът му е бил около 3 милиона евро. Кредиторите и дълговете на клуба са посочени в таблица 1.

Таблица 1

Кредитори и дългове на FC Den Bosch

Кредитори	Размер на заемите
Общината (балансът по заем, отпуснат през 2000 г.)	1,65 милиона евро
[…] (*)	1,092 милиона евро

([5]) Съобщение на Комисията — Насоки на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение (ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2); действието на насоките е удължено по силата на Съобщение на Комисията относно удължаване на прилагането на насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение от 1 октомври 2004 г. (ОВ C 296, 2.10.2012 г., стр. 3).

([6]) Дело SA.35131 (2013/N).

([7]) Съобщение на Комисията относно елементите на държавна помощ при продажба на земя и сгради от публични органи (ОВ C 209, 10.7.1997 г., стр. 3).

(*) Поверителна информация.

Кредитори	Размер на заемите
[…]	1,865 милиона евро
[…]	0,73 милиона евро
[…]	0,235 милиона евро
Частен кредитор	0,3 милиона евро
[…]	0,1 милиона евро

(22) KNVB посочи, че клубът ще загуби своя лиценз за професионален футбол, ако собственият му капитал продължава да е с отрицателна стойност към 30 юни 2011 г. Това би означавало статутът на клуба да бъде понижен до аматьорски.

(23) Поради това през юни 2011 г. FC Den Bosch и KNVB са изготвили план за преструктуриране. Съгласно този план клубът е бил преобразуван в дружество с ограничена отговорност (NV). (Необезпечените) дългове на различни по-големи кредитори са били преобразувани в акции в клуба, както е показано в таблица 2.

Таблица 2

Коефициенти на размяна на дълг срещу капитал

Кредитор	Заем	Акции/процент	EUR/акция
Общината/фондация *Stichting Met Heel Mijn Hart*	1,65 милиона евро	61 900/54,3	26,7
[…]	1,092 милиона евро	20 492/18	53,3
[…]	1,865 милиона евро	27 925/24,5 11 000 от които привилегировани акции	66,8
[…]	0,73 милиона евро	3 583/3,1	203,7

(24) Останалите 0,1 % от акциите са били разпределени сред старши членове на футболния клуб. Това показва, че общината се е договорила да получи 54 % от акциите в клуба за дял от 38 % от дълга на клуба.

(25) Освен това търговски кредит в размер на 100 000 EUR е бил обезпечен с гаранция от трета страна; други частни страни са осигурили свеж капитал в размер на 300 000 EUR. Краткосрочен заем в размер на 250 000 EUR е бил преобразуван в дългосрочен заем. Дълговете към управляващото общинския стадион дружество BIM за наем на стадиона са обезпечени чрез право на BIM да получава приходите от правата за телевизионно излъчване.

(26) Общината е счела своя заем в размер на 1,65 милиона евро за несъбираем. Заемът е бил отбелязан като несъбираем още в бюджета на общината за 2010 г., защото FC Den Bosch не е извършвал плащания по него. През юни 2011 г. общината е отправила искане към счетоводното дружество Ernst & Young, което е анализирало финансовото състояние на FC Den Bosch още през февруари и март 2011 г. с цел да оцени събираемостта на заема, отпуснат на FC Den Bosch. Дружеството е заключило, че през следващите години не е реалистично да се очаква изплащане на заема или плащания по лихви, дори ако клубът бъде преструктуриран в резултат на опрощаването на дългосрочните дългове от страна на по-големите му кредитори. Това заключение изглежда логично също и ако бъде отчетено, че клубът не разполага с недвижимо имущество или оборудване, които биха могли да бъдат продадени или ликвидирани с цел погасяване на дълговете.

(27) В контекста на споразумението между кредиторите общината е взела решение да прехвърли своето вземане, отговарящо на 54 % от акциите, на фондацията *Met Heel Mijn Hart* за 1 EUR. По този начин фондацията е станала акционер в клуба — вместо общината, която не е изразила интерес да участва в управлението на клуба — по същия начин като другите големи кредитори и както е договорено с тях и с общината в споразумението за преструктуриране. Въз снова на тези акции фондацията ще продава сертификати на стойност 100 EUR.

(28) В сравнение с другите кредитори специалният и повишен интерес на общината да се избегне ликвидация на клуба или понижаването на статута му до аматьорски се е дължал на факта, че тя е щяла поне за известно време да изгуби основния ползвател на нейния стадион, който заплаща наем за него. В това отношение е било в икономически интерес на общината клубът да продължи да участва в професионалния футбол.

(29) Що се отнася до терена, на който е разположен тренировъчният комплекс, с площ от 36 000 m², представената от Нидерландия информация показва, че този терен вече е бил собственост на общината. Той се е използвал от FC Den Bosch, който е изградил спортния комплекс със сгради и спортни игрища за своя сметка през 2000 г. и ги е преустроил през 2006 и 2007 г. Между общината и FC Den Bosch не е било договорено право на дългосрочно ползване (*erfpacht*) ([8]). Общината е могла да построи жилищни сгради и апартаменти върху тази площ. Поради това във всеки случай тя е имала интерес клубът да освободи тези помещения и се е възползвала от възможността, породена от потребностите на клуба от ликвидни средства. Поради това тя е възнамерявала да компенсира клуба за освобождаването на помещенията, както би станало в случай на неоспорено отчуждаване на сгради, и е поискала да бъде извършена оценка на сградите и съоръженията на терена въз основа на нидерландския закон за отчуждаването, предвиден за такива случаи.

(30) Цената за придобиването е била определена чрез оценка на спортния комплекс от независим и признат експерт по данъчното облагане на недвижими имоти. Оценката е била основана на коригираната стойност за замяна, която е описана като необходимата сума за придобиване на изделия на същата стойност от гледна точка на вид, качество, състояние и възраст. Поради това тази сума не представлява просто стойността на спортния комплекс според съответния му размер. Тя е коригирана спрямо неговото техническо състояние и възрастта му. Такава оценка се изисква съгласно член 40б, параграф 3 от нидерландския закон за отчуждаването (*Onteigeningswet*) за случаи на доброволно отчуждаване, който според Нидерландия е бил приложим към разглежданата ситуация. Поради това Нидерландия счита, че Комисията неправилно е заключила, че в доклада за оценка се посочва единствено стойността за замяна като основа за определянето на стойността. В нидерландската практика за определяне на стойността необичайни обекти като църкви, паметници или спортни комплекси се оценяват съгласно коригираната стойност за замяна, описана като цената, която независим купувач би се съгласил да плати в случай на отчуждаване или преместване на действителния собственик.

(31) Що се отнася до констатацията на Комисията, че определената стойност е била по-висока от счетоводната стойност в отчетите на FC Den Bosch, Нидерландия заявява, че счетоводната стойност на терен или сгради обикновено не отразява действителната им пазарна стойност. Тя се определя от множество други фактори, различни от нейната стойност в рамките на търговска сделка, като например историческата цена на придобиване или амортизацията.

(32) Клубът е продължил своите тренировъчни дейности на друго място — на стадиона и в друг футболен тренировъчен комплекс в града, който все още е разполагал със свободен капацитет. Нидерландия заявява, че цената на тренировъчния комплекс е била определена, без да се отчитат евентуалните потребности на FC Den Bosch от финансиране. Клубът е използвал част от получената сума за освобождаването на тренировъчния комплекс за оборудване на алтернативните тренировъчни съоръжения. Този приход е бил използван и за погасяване на дълговете към BIM, свързани с наема на стадиона.

3.2. **Оценка на държавната помощ в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора**

(33) Като алтернатива Нидерландия твърди, че дори ако мярката бъде счетена за помощ, тя би била съвместима с вътрешния пазар. Що се отнася до преструктурирането на FC Den Bosch, Нидерландия описа финансовото състояние на клуба, както е изложено в съображение 8.

(34) Всеки нидерландски професионален футболен клуб има нужда от лиценз от KNVB, който получава само ако изпълнява редица задължения. Едно от задълженията съгласно системата е свързано с финансовата стабилност на клуба. Ако тя не е достатъчно добра, KNVB може да отнеме лиценза. Ако се създаде наследник на клуба, той не би бил допуснат пряко до професионалните футболни дивизии, а трябва да започне от втора аматьорска дивизия. Предвид затрудненията му FC Den Bosch е рискувал да загуби лиценза си за участие в професионални състезания.

([8]) Съгласно член 5:85 от Гражданския кодекс на Нидерландия *erfpacht* (правото на дългосрочно ползване) представлява ограничено право на собственост, съгласно което притежателят („лизингополучателят“) придобива правото да притежава и използва недвижимо имущество на друго лице.

(35) Нидерландия посочи, че с оглед на тези затруднения решението на общината да се откаже от заема и да компенсира FC Den Bosch за освобождаването на използвания от него тренировъчен комплекс е било обвързано с редица условия, посочени в плана за преструктуриране, договорен между общината, другите кредитори и FC Den Bosch.

(36) В плана за преструктуриране е била предвидена нова правна структура за FC Den Bosch. Той е бил преобразуван от клуб в дружество с ограничена отговорност (naamloze vennootschap (NV), а персоналът и броят на играчите е бил намален. В плана се е предвиждало броят на играчите с договор да бъде намален до минимума от 16 играчи, определен от KNVB. FC Den Bosch няма да закупува играчи на трансферния пазар, а ще сключва договори само с играчи със свободен трансфер. Това е следвало да доведе до намаляване на разходите за персонал и играчи със 17 %.

(37) Както е посочено в съображение 22, кредиторите на FC Den Bosch са опростили дългове в размер на общо 5,337 милиона евро в замяна на капитал. Освен това общината е компенсирала клуба за освобождаването на тренировъчния комплекс, който е използвал дотогава, със сума в размер на 1,4 милиона евро. С тези мерки отрицателният капитал на клуба се е трансформирал в скромен положителен капитал от 0,63 милиона евро, което е позволило преобразуването на клуба в дружество с ограничена отговорност.

(38) Планът е бил разработен така, че в срок от три години да доведе до стабилно финансово положение на клуба. В него е било предвидено намаляване на загубите през финансовите години 2011/2012 и 2012/2013 и малък приход от 0,1 милиона евро за финансовата 2013/2014 година. Това не би позволило на FC Den Bosch да привлича играчи с трансфер. Всъщност през счетоводната 2011/2012 година FC Den Bosch е успял да реализира скромна печалба от 0,103 милиона евро, която се дължи и на договори за спонсорство, които се оказали по-добри от очакваното.

4. **ОЦЕНКА НА МЕРКИТЕ**

4.1. **Наличие на държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора**

(39) Съгласно член 107, параграф 1 от Договора държавна помощ е помощ, предоставена от държава членка или чрез ресурси на държава членка, под каквато и да било форма, която нарушава или заплашва да наруши конкуренцията чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия или производството на някои стоки, доколкото засяга търговията между държавите членки. Условията, посочени в член 107, параграф 1 от Договора, са кумулативни и следователно, за да може дадена помощ да бъде квалифицирана като държавна помощ, трябва да са изпълнени всички условия.

(40) Въз основа на решението за откриване на процедурата Комисията ще оцени решението на общината от 21 юни 2011 г. да опрости подчинено вземане в размер на 1,65 милиона евро от FC Den Bosch и да компенсира FC Den Bosch с 1,4 милиона евро за освобождаването на неговите тренировъчни съоръжения. Комисията отбелязва, че двете действия са били представени заедно и решенията за тях са били взети в рамките на една и съща среща на общинския съвет, както и че те са тясно свързани с оглед на своята цел и положението на FC Den Bosch към онзи момент.

(41) Съответно тези две мерки следва да бъдат оценени заедно ([9]). В настоящия случай обаче от изложената по-долу оценка е ясно, че двете мерки представляват държавна помощ, когато се проучват поотделно. Това по необходимост подсказва, че мерките представляват държавна помощ и когато се оценяват заедно като една мярка.

4.1.1. *Използване на държавни ресурси*

(42) И двете мерки са били предприети с решение на общината и имат преки финансови последици за нея в размер на 3,1 милиона евро. Следователно те включват използването на държавни ресурси и могат да се припишат на държавата. Прехвърлянето на държавни ресурси може да приема различни форми, например преки безвъзмездни средства, заеми, гаранции, преки инвестиции в капитала на предприятия и обезщетения в натура. Отказът на държавата от вземания също представлява прехвърляне на държавни ресурси.

4.1.2. *Избирателно предимство за FC Den Bosch*

(43) Предимство е налице винаги когато финансовото състояние на дадено предприятие се подобрява в резултат на намесата на държавата. За да се оцени това, финансовото състояние на предприятието след предоставянето на мярката следва да се сравни с неговото финансово състояние, ако мярката не е била предоставена. Безспорно е, че мерките, които са предмет на разследването, са подобрили значително затрудненото финансово положение на FC Den Bosch.

([9]) Решение от 15 септември 1998 г., BP Chemicals/Комисия, T-11/95, EU:T:1998:199, точка 170 и следващите; решение от 19 март 2013 г., Bouygues and Bouygues Télécom/Комисия и други, C-399/10 P и C-401/10 P, EU:C:2013:175, точки 103—104; и решение от 15 януари 2015 г., Франция/Комисия, T-1/12, EU:T:2015:17, точка 37.

(44) Предимство по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора е всяка икономическа изгода, която дадено предприятие не би получило при нормални пазарни условия ([10]), т.е. в отсъствието на държавна намеса, която не се ръководи от търговски принципи.

(45) Нидерландия твърди, че подобряването на финансовото състояние на FC Den Bosch е резултат от сделки, извършени при пазарни условия, и съответно не е неправомерно. Според Нидерландия общината е действала в съответствие с *принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика* (наричан по-нататък „ПИУПИ“).

4.1.2.1. Отписване на подчиненото вземане

(46) Както е посочено по-горе, решението за отписване на подчиненото вземане в размер на 1,65 милиона евро включва размяна на дълг срещу капитал, последвана от прехвърляне за 1 EUR на произтичащото вземане във връзка с капитала.

(47) Поради това първо трябва да се определи дали частен кредитор би разменил дългове срещу капитал по същия начин като общината. В случая на предприятие, което отговаря на условията за обявяване в несъстоятелност, частният кредитор има два варианта. Той може да пристъпи към ликвидация на предприятието, за да възстанови поне част от своя заем, или може да преобразува заема в акции, за да позволи на предприятието да продължи да функционира и да възвърне своята рентабилност, така че акциите да увеличат своята стойност. Ако частните кредитори действат по същия начин като общината и то за съществена част от дълговете на FC Den Bosch, може да се приеме, че поведението на общината отговаря на ПИУПИ.

(48) Спазването на ПИУПИ може да се установи, когато дадена сделка се извършва при едни и същи условия (и следователно при едно и също равнище на риск и възвръщаемост) и по едно и също време от публични органи и частни оператори, които са в съпоставимо положение (сделка „pari passu“). В този случай нормално може да се заключи, че тази сделка съответства на пазарните условия ([11]). Освен това е важно дали намесата на частните оператори има действително икономическо значение и дали не е просто символична или незначителна ([12]) и дали изходната позиция на публичните органи и на участващите частни оператори е съпоставима по отношение на сделката. От друга страна, ако публични органи и частни оператори, които са в съпоставимо положение, едновременно участват в една и съща сделка, но при различни условия, това обикновено означава, че намесата на публичноправния субект не съответства на пазарните условия.

(49) В разглеждания случай изходната позиция на публичните органи и на участващите частни оператори е била съпоставима по отношение на сделката. Всички участващи кредитори в сделката са притежавали необезпечени и несъбираеми заеми. Участието на частния сектор също е било значително. При все това, както вече беше изтъкнато, другите оператори не са били обикновени пазарни оператори; изглежда всички те са били свързани с клуба по един или друг начин. Следователно не може да се приеме, че те са действали с оглед да реализират печалба; привържениците например не са рационални пазарни оператори, които преследват печалба.

(50) Освен това е видно, че сделката е била извършена при различни условия. Общината е поискала повече в замяна на отписването на своя дълг в сравнение с другите кредитори. Както е показано в таблица 2, при 26,7 евро за акция тя е получила относително повече акции от всички други търговски или нестопански кредитори. Освен това преструктурирането на дълга е позволило на FC Den Bosch да изплати просрочени задължения за наем на стадиона на управляващото стадиона дружество BIM, което се притежава от общината. От друга страна кредиторът […] е получил привилегировани акции, които могат да му дадат приоритет при получаването на евентуални дивиденти на по-късен етап. Това означава, че не е изключено поне един частен инвеститор да е получил по-добри условия от общината. Доказателствата не позволяват да се достигне до заключението, че общината е действала *pari passu* с оператори в условията на пазарна икономика при договарянето на размяната.

(51) Освен това е малко вероятно частен инвеститор да се съгласи да продаде своя несъбираем заем, който е разменен срещу капитал, за 1 EUR на фондация, която планира да продава сертификати за тези акции на цена 100 EUR за акция. Като не е запазила акциите, общината е отстранила единствената стопанска причина за размяната на дълг

([10]) Решение от 11 юли 1996 г., SFEI и други, C-39/94, EU:C:1996:285, точка 60; решение от 29 април 1999 г., Испания/Комисия, C-342/96, EU:C:1999:210, точка 41.

([11]) В това отношение вж. решение от 12 декември 2000 г., Alitalia/Комисия, T-296/97, EU:T:2000:289, точка 81.

([12]) Например по дело Citynet Amsterdam Комисията заключи, че двамата частни оператори, които са поели една трета от общите инвестиции в собствения капитал на едно дружество (като се има предвид също така цялостната структура на дяловото участие и фактът, че дяловете им са достатъчни за образуването на блокиращо малцинство при вземането на всяко стратегическо решение на дружеството), биха могли да се считат за икономически значими (вж. Решение 2008/729/ЕО на Комисията от 11 декември 2007 г. относно държавна помощ C 53/06 (ex N 262/05, ex CP 127/04) за инвестиция на община Амстердам в мрежа оптичен кабел до дома (FttH) (ОВ L 247, 16.9.2008 г., стр. 27), съображения 96—100).

срещу капитал, а именно надеждата или очакването — макар и далечни — акциите да повишат своята стойност. Тя е дала на трета страна възможност да генерира средства чрез продажбата на сертификати за акции, вместо да го направи сама или поне да изиска дял от приходите от продажбите ([13]). В този случай държавата би запазила своя дял и би могла реалистично да очаква печалба в бъдеще.

(52) Следователно отписването на подчиненото вземане не може да бъде счетено за поведение на рационален пазарен оператор и с него е предоставено предимство на FC Den Bosch, което клубът не би могъл да получи при пазарни условия.

4.1.2.2. Придобиване на тренировъчния комплекс

(53) Що се отнася до тренировъчния комплекс, Нидерландия твърди, че компенсацията в размер на 1,4 милиона евро е била изчислена в съответствие със Съобщението относно продажбите на земя и решенията на Комисията относно компенсацията във връзка с разходи за замяна и следователно не се предоставя предимство на FC Den Bosch. Съгласно Съобщението продажба на земя и сгради от публичен орган не представлява помощ, първо, когато публичният орган приема най-добрата или единствената оферта след безусловна тръжна процедура и, второ, когато при липса на такава тръжна процедура продажната цена е най-малко на стойността, определена чрез независима експертна оценка.

(54) Насоките, предоставени в Съобщението относно продажбите на земя, както е посочено в уводната му част, се отнасят само до „продажба на земя и сгради публична собственост. Те не засягат придобиването на земя и сгради от публични органи или отдаването под наем или наемането на земя и сгради от публични органи. Такива сделки могат да съдържат елемент на държавна помощ“.

(55) Във всеки случай механизмите в Съобщението относно продажбите на земя са само инструменти, позволяващи да се установи дали държавата е действала като инвеститор в условията на пазарна икономика, и следователно представляват конкретни примери за прилагането на теста за ПИУПИ за сделките със земя между публични и частни субекти ([14]). Поради това не е от значение дали оценката на стойността и на придобиването на земята е направена съгласно Съобщението относно продажбите на земя или без позоваване на него.

(56) В случая със спортния комплекс, освободен от FC Den Bosch, извършената от независим експерт оценка на земята е била основана на коригираната стойност за замяна. Съгласно обясненията на Нидерландия това е стойността, която държавата би трябвало да плати в случай на преместване на собственика въз основа на правните норми за оценка на собственост при неоспорено отчуждаване. Този аргумент е неубедителен. Сградите и съоръженията в комплекса, които са били изградени от FC Den Bosch, вече са били собственост на общината. FC Den Bosch ги е използвал, без да е договорено право на дългосрочно ползване. Поради това оценката не е следвало да се извършва въз основа на сценарий, съгласно който FC Den Bosch е собственикът на сградите. В допълнение към това коригираната стойност за замяна може да се различава значително от пазарната стойност на даден актив.

(57) Освен това не изглежда общината да е имала конкретни планове за тази земя към момента на извършването на сделката. Сделката очевидно е била част от мерките за преструктуриране, за които общината е взела решение, и нейната основна цел видимо е била да осигури ликвидност за FC Den Bosch. Най-вероятно общината нямаше да извърши тази сделка в конкретния момент, ако не беше налице тази цел. Освен това може да се спори, че с изчезването на футболния клуб в случай на обявяване в несъстоятелност спортният комплекс е щял да бъде освободен без изплащане на каквото и да е обезщетение.

(58) Поради това е съмнително дали друг пазарен оператор би могъл да убеди общината да отпусне 1,4 милиона евро, за да освободи собственост, по отношение на която съответният оператор дори не е разполагал с право на дългосрочно ползване. Във всеки случай сумата щеше е да много по-малка.

4.1.2.3. Заключение относно наличието на избирателно предимство

(59) Поради това мерките предоставят избирателно предимство на FC Den Bosch по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора.

([13]) Поради това отписването на дълга от общината не може да бъде сравнено с решението на Комисията относно белгийското дружество Sonaca в дело SA.35131 (2013/N).

([14]) Съгласно този тест държавна помощ не е налице, когато при сходни обстоятелства частен инвеститор, функциониращ при нормални пазарни условия в пазарна икономика, би имал стимул да предостави въпросните мерки на получателя.

4.1.3. *Въздействие върху търговията и конкуренцията*

(60) Нидерландия постави под въпрос въздействието на евентуалната помощ за клубове, които не се състезават на европейско равнище, върху вътрешния пазар. Професионалните футболни клубове обаче се считат за предприятия и подлежат на контрол върху държавната помощ. Професионалният футбол предлага възможност за работа срещу заплащане и осигурява услуги срещу възнаграждение; чрез него бе развито високо равнище на професионализъм и така бе увеличено икономическото му въздействие ([15]).

(61) Въпреки че FC Den Bosch не участва във футболни състезания с международно измерение, в качеството си на професионален футболен клуб той осъществява икономически дейности на няколко други пазара, като например пазара за трансфер на професионални играчи, на пазара на реклама, спонсориране, търговия с клубни сувенири или медийни права. Помощ за професионален футболен клуб укрепва неговата позиция на всеки един от тези пазари, повечето от които обхващат няколко държави членки. Следователно, ако държавни ресурси се използват за предоставяне на избирателно предимство на професионален футболен клуб, независимо от първенството, в което той се състезава, има вероятност тази помощ да притежава потенциал да наруши конкуренцията и да засегне търговията между държавите членки по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора ([16]).

4.2. **Оценка в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора**

(62) Комисията трябва да оцени дали мярката за помощ в полза на FC Den Bosch може да се счита за съвместима с вътрешния пазар. Нито една от дерогациите по член 107, параграф 2 от Договора не е приложима по отношение на разглежданата мярка. Що се отнася до дерогациите, предвидени в член 107, параграф 3 от Договора, Комисията отбелязва, че нито един от регионите в Нидерландия не попада в обхвата на дерогацията по член 107, параграф 3, буква а) от Договора. Въпросната мярка за помощ не насърчава важен проект от общоевропейски интерес, нито пък служи за преодоляването на сериозни затруднения в икономиката на Нидерландия по смисъла на член 107, параграф 3, буква б) от Договора. Не може да се твърди също така, че мярката за помощ насърчава културата или опазването на наследството по смисъла на член 107, параграф 3, буква г) от Договора.

4.2.1. *Приложими насоки*

(63) Що се отнася до дерогацията по член 107, параграф 3, буква в) от Договора в полза на помощите, които имат за цел да улеснят развитието на някои икономически дейности, такава помощ може да бъде съвместима, доколкото не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес.

(64) Във връзка с оценката на мерките за помощ по член 107, параграф 3, буква в) от Договора Комисията е издала редица регламенти, рамки, насоки и съобщения относно формите на помощта и хоризонталните или секторните цели, за които се отпуска помощ.. Като се има предвид, че към момента, в който са били предприети мерките, FC Den Bosch е бил изправен пред финансови затруднения и че помощта е била предоставена от общината с цел справяне с тези трудности, е целесъобразно да се направи оценка дали се прилагат и са изпълнени определените в Насоките ([17]) критерии.

(65) През юли 2014 г. Комисията публикува нови Насоки за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение ([18]). Те обаче не са приложими за тази отпусната през 2011 г. помощ, за която не е изпратено уведомление. В съответствие с точка 137 от новите Насоки те биха били приложими само за предоставена без предварително разрешение помощ за оздравяване или преструктуриране, ако част от помощта или цялата помощ е предоставена след публикуване на Насоките в *Официален вестник на Европейския съюз*. В съответствие с точка 138 от новите Насоки във всички останали случаи Комисията ще извършва проверката в съответствие с насоките, които са се прилагали към момента на предоставянето на помощта, което в конкретния случай означава Насоките, приложими преди 2014 г.

([15]) Решение от 16 март 2010 г., Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, точки 27 и 28; решение от 18 юли 2006 г., Meca-Medina и Majcen/Комисия, C-519/04 P, EU:C:2006:492, точка 22; решение от 15 декември 1995 г., Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, точка 73.

([16]) Решения на Комисията, засягащи Германия, от 20 март 2013 г. относно *Multifunktionsarena der Stadt Erfurt* (дело SA.35135 (2012/N), точка 12 и *Multifunktionsarena der Stadt Jena* (дело SA.35440 (2012/N), обобщени съобщения в ОВ C 140, 18.5.2013 г., стр. 1, и от 2 октомври 2013 г. относно *Fußballstadion Chemnitz* (дело SA.36105 (2013/N), обобщено съобщение в ОВ C 50, 21.2.2014 г., стр. 1, точки 12—14; решения на Комисията, засягащи Испания, от 18 декември 2013 г. относно възможна държавна помощ за четири испански професионални футболни клуба (дело SA.29769 (2013/C), точка 28, Real Madrid CF (дело SA.33754 (2013/C), точка 20 и предполагаема помощ в полза на три футболни клуба от Валенсия (дело SA.36387 (2013/C), точка 16, публикувано в ОВ C 69, 7.3.2014 г., стр. 99.

([17]) Вж. съображение 15 и бележка под линия 5.

([18]) Съобщение на Комисията — Насоки за държавна помощ за оздравяване и преструктуриране на нефинансови предприятия в затруднено положение (ОВ C 249, 31.7.2014 г., стр. 1).

4.2.2. *FC Den Bosch като предприятие в затруднение*

(66) В съответствие с точка 11 от Насоките едно предприятие може да бъде считано за намиращо се в затруднение, когато са налице обичайните признаци за предприятие в затруднение, като например нарастващи загуби, намаляващ оборот, увеличаваща се нереализирана продукция, свръхпроизводство, намаляващ паричен поток, нарастващи дългове. Както е посочено в съображение 8, няколко от тези признаци са налице за FC Den Bosch. Поради това то е предприятие в затруднено положение и съвместимостта на държавната помощ ще бъде оценена съгласно Насоките.

4.2.3. *Възстановяване на дългосрочна жизнеспособност*

(67) В раздел 3.2 от Насоките се изисква помощта да се предоставя, ако съществува план за преструктуриране. Както е посочено в съображение 7, FC Den Bosch се класифицира като малко предприятие. Съгласно точка 59 от Насоките Комисията отбелязва, че Нидерландия е съобщила за план за преструктуриране, който отговаря на условията, посочени в точки 34—37 от Насоките.

(68) В това отношение Комисията отбелязва, че решението на общината да отпише заема си към FC Den Bosch и да му плати за освобождаване на спортния му комплекс е било взето след анализ на характера и причините за трудностите на FC Den Bosch. Отпускането на безвъзмездни средства се е основавало на редица условия, които са били насочени към възстановяване на дългосрочната жизнеспособност на предприятието в рамките на разумен период от време от три години и към изпълнение на изискванията на KNVB за продължаване на лиценза на FC Den Bosch за участие в професионални състезания. Планът за преструктуриране е предвиждал ново управление, съкращаване на персонала и на групата от играчи. В него се предвижда освобождаването на голям тренировъчен комплекс. Следователно FC Den Bosch планира съкращения, засягащи основната му дейност. В плана за преструктуриране не се разчита на външни фактори, които FC Den Bosch може да преследва, но не и изцяло да контролира, като например намиране на нови спонсори и увеличаване на броя на зрителите. Предвижда се устойчиво подобряване на финансовото състояние на клуба, както и продължаване на дейността му като професионален футболен клуб. Посоченото в съображение 35 развитие показва, че планът действително е бил реалистичен.

4.2.4. *Компенсаторни мерки*

(69) В точки 38—42 от Насоките се изисква получателят да предприеме компенсаторни мерки, за да се минимизира нарушаващият ефект от помощта и нейните неблагоприятни ефекти по отношение условията на търговия. Това условие обаче не се прилага по отношение на малки предприятия. Както е посочено в съображение 7, FC Den Bosch е малко предприятие.

4.2.5. *Помощ, ограничена до минимум*

(70) Комисията също така отбелязва, че планът за преструктуриране е финансиран в значителна степен от външни частни субекти, в допълнение към реализираните вътрешни икономии, в съответствие с точки 43 и 44 от Насоките. Няколко частни субекта също така са се съгласили да отпишат своите вземания. Общият принос на кредиторите и общината към рефинансирането на FC Den Bosch е бил в размер на 6,737 милиона евро (5,337 милиона евро отписани дългове плюс 1,4 милиона евро за тренировъчния комплекс, ако цялата сума за тренировъчния комплекс се счита за помощ). Изискваните 25 % собствен принос за малки предприятия се равняват на максимум 1,685 милиона евро. Различни от държавата субекти са участвали с 3,687 милиона евро под формата на отписване на дължимите им средства (5,337 милиона евро минус заема на общината в размер на 1,65 милиона евро), сред които и едно търговско предприятие, отписало 1,865 милиона евро, което надхвърля изискваните 25 %.

(71) Размерът на помощта е бил необходим. В съответствие с плана за преструктуриране той би следвало да доведе до по-малки загуби през сезони 2011/2012 и 2012/2013 и до умерени положителни резултати на по-късен етап. Това не би позволило на FC Den Bosch да купува нови играчи или да ги привлича с по-високи заплати.

4.2.6. *Наблюдение и годишен доклад*

(72) В точка 49 от Насоките се изисква държавата членка да докладва относно правилното прилагане на плана за преструктуриране, като изпраща редовни и подробни доклади. В точка 51 се определят не толкова строги условия за МСП, за които годишното представяне на копие от баланса и сметките за приходи и разходи обикновено се счита за достатъчно. Нидерландия се е ангажирала да представи тези доклади.

4.2.7. *Еднократна помощ*

(73) В съответствие с точки 72—77 от Насоките Нидерландия уточни, че FC Den Bosch не е получавал помощ за оздравяване или преструктуриране в последните десет години, предшестващи предоставянето на помощта. Тя също така се ангажира да не предоставя нова помощ за оздравяване или преструктуриране на FC Den Bosch през следващите десет години.

4.3. **Заключение**

(74) Поради това Комисията заключава, че мерките за преструктуриране на дълга във връзка с FC Den Bosch представляват държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора. При все това помощта за преструктуриране, предоставена от общината на FC Den Bosch, отговаря на условията на Насоките и поради това не засяга по неблагоприятен начин условията на търговия до степен, която противоречи на общия интерес. Поради това помощта е съвместима с член 107, параграф 3, буква в) от Договора.

5. **ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

(75) Комисията счита, че Нидерландия неправомерно е привела в действие помощта в полза на FC Den Bosch в нарушение на член 108, параграф 3 от Договора. Въпреки това предоставената на FC Den Bosch държавна помощ през 2011 г. в размер на 1,65 милиона евро под формата на отписване на дълг и в размер на 1,4 милиона евро, изплатени с цел освобождаване на неговия тренировъчен комплекс, отговаря на условията за помощ за преструктуриране съгласно Насоките и може да се счита за съвместима с вътрешния пазар в съответствие с член 107, параграф 3, буква в) от Договора,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Държавната помощ в размер на 3,05 милиона евро, която Нидерландия е привела в действие в полза на футболен клуб FC Den Bosch в 's-Hertogenbosch, е съвместима с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3, буква в) от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 2

Адресат на настоящото решение е Кралство Нидерландия.

Съставено в Брюксел на 4 юли 2016 година.

За Комисията

Margrethe VESTAGER

Член на Комисията